

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc)

DECIZIE

09 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Miron

examinând recursul depus de Consiliul or. Durlești, reprezentat de avocatul Croitoru Pavel,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Lupu Vladimir cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,

împotriva încheierii din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost aplicată Consiliului or. Durlești amenda în mărime de 100 unități convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 14 decembrie 2021,

c o n s t a t ă:

La 14 iulie 2022, Lupu Vladimir, s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere prin care a solicitat inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 14 decembrie 2021, prin care s-a obligat Consiliul or. Durlești, să emită decizia privind vânzarea la prețul normativ către Lupu Vladimir a surplusului (suprafața 0,0486 ha) terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXXXXX situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. XXXXXXXXX, precum și a surplusului (suprafața 0,1002 ha) terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXXXXX situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. XXXXXXXXX, precum și să emită decizia cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (PUZ) și Planului Urbanistic de Detaliu (PUD) ce vizează str. XXXXXXXXX, or. Durlești, mun. Chișinău.

La 03 august 2022, în temeiul art.253 Cod administrativ, a fost notificat debitorul, Consiliul or. Durlești prin intermediul poștei electronice, despre cererea creditorului depusă, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești.

Ulterior, la 16 septembrie 2022, în mod repetat a fost notificat debitorul, Consiliul or. Durlești, prin intermediul poștei electronice, despre cererea creditorului depusă, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești.

La 27 septembrie 2022, Primăria or. Durlești, având calitate de terț, a depus referință prin care a relatat că, Primăria or. Durlești în calitate de autoritate executivă a întreprins toate măsurile în vederea executării hotărârii judecătorești și anume: prin dispoziția nr.57-d din 23.06.2022 „Cu privire la convocarea ședinței ordinare a Consiliului or. Durlești pentru data de 29 iunie 2022, ora 10:00, primarul or. Durlești a inclus în ordinea de zi (proiectul de decizie nr.5.23.1 și nr.5.23.2), privind executarea benevolă a hotărârii judecătorești, însă ședința stabilită pentru data de 29 iunie 2022, nu a avut loc, deoarece au fost prezenți doar 6 consilieri: Tamara Pasat, Marin Gabuja, Ala Cernobrovciuc, Tatiana Anghelenici, Vladimir Garștea, Valentina Ciobanu. Astfel, nu a fost întrunit cvorumul necesar pentru desfășurarea ședinței. Repetat la 29 iunie 2022, Primarul or. Durlești emite dispoziția nr.59-d „Cu privire la convocarea ședinței ordinare a Consiliului or. Durlești pentru data de 14 iulie 2022 ora 10:00, cu aceeași ordine de zi. La 14 iulie 2022 ora 10:00, fiind prezenți la ședință 21 consilieri: Pasat Tamara, Cernobrovciuc Ala, Anghelenici Tatiana, Garștea Vladimir, Ciobanu Valentina, Cebotari Valentin, Cebotari Victor, Rusu Sergiu, Nistor Nicolae, Cazacu Sergiu, Bunescu Sandu, Popșoi Oleg, Onofrei Mihail, Buruiana Ana, Samson Iurie, Drăguțan Sergiu, Ceaicovschi Aurelia, Vartic Angela, Nicolai Cristian, Munteanu Anatolie, Iaconi Constantin. Alesul local, Popșoi Oleg susținut de către Cebotari Valentin, Cebotari Victor, Rusu Sergiu, Nistor Nicolae, Cazacu Sergiu, Bunescu Sandu, Onofrei Mihail, Buruiana Ana, Samson Iurie, Dragujan Sergiu, Ceaicovschi Aurelia, Vartic Angela, Nicolai Cristian, Munteanu Anatolie, Iaconi Constantin au declarat că boicotează ședința consiliului, părăsind sala, anume din motivul că pe ordinea de zi este inclus proiectul de decizie cu executarea hotărârii judecătorești în privința lui Lupu Vladimir și atâta timp cât pe ordinea de zi va fi inclus acest proiect de decizie, ședințe nu vor avea loc.

Prin urmare, petiționarul Lupu Vladimir din momentul înaintării cererii către Administrația Publică Locală Durlești, Primarul or. Durlești a întreprins toate măsurile legale în vederea examinării sub toate aspectele legale, însă fără careva motive întemeiate și justificări, majoritatea aleșilor locali nu au binevoit să satisfacă cerințele solicitantului, fapt ce a generat procesul executării hotărârii judecătorești. Or, la toate ședințele consiliului local, se emit decizii similare, în aceeași materie (vânzare-cumpărare a terenului aferent, aprobarea PUZ, PUD).

Astfel, debitorul a notat că, executarea silită a hotărârii judecătorești este în sarcina Consiliului local Durlești, și nu a Primăriei or. Durlești, iar toate acțiunile de constrângere care urmează a fi întreprinse de către executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare în mod solidar asupra Consiliului or. Durlești, în calitatea sa de organ colegial, precum și asupra unor aleși locali (care au fost împotriva examinării cererii lui Lupu Vladimir, care au boicotat ședința consiliului): Cebotari Valentin, Cebotari Victor, Rusu Sergiu, Nistor Nicolae, Cazacu Sergiu, Bunescu Sandu, Popșoi Oleg, Onofrei Mihail, Buruiana Ana, Samson Iurie, Drăguțan Sergiu, Ceaicovschi Aurelia, Vartic Angela, Nicolai Cristian, Munteanu Anatolie, Iaconi

Constantin.

La 21 octombrie 2022, a fost notificat debitorul Consiliul or. Durlești în mod repetat, prin intermediul poștei electronice, despre cererea creditorului depusă, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești.

La 14 noiembrie 2022, Consiliul or. Durlești, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii creditorului Lupu Vladimir, privind inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 14 decembrie 2021.

Debitorul a invocat că, la caz există necesitatea de a primi explicații în privința extinderii și aplicării dispozitivului hotărârii, și anume, dacă Consiliul or. Durlești urmează să aprobe Planul urbanistic Zonal și Planul urbanistic de detaliu prezentat de reclamant în forma nesemnată sau reclamantul este obligat să prezinte Consiliului or. Durlești documentația de proiect semnată în mod corespunzător. Motiv din care, la 14 noiembrie 2022 a depus o cerere privind explicarea hotărârii. Or, la caz, dacă Consiliul or. Durlești va aproba PUD-ul și PUZ-ul propus de reclamant, aceasta ar genera obligația ulterioară de a asigura condițiile necesare punerii în aplicare a documentației de urbanism aprobate. În concret, aceasta ar însemna că autoritatea publică va fi obligată să asigure din contul său spațiul de infrastructură a blocurilor de locuit și construcțiilor comerciale (teritoriul destinat drumului, parcarilor, infrastructurii tehnico-edilitare, spațiilor verzi și agrement).

Mai mult ca atât, în condițiile în care, teritoriul respectiv nu aparține reclamantului (inițiatorului documentației de urbanism) ci a mai multor persoane fizice, modificarea regimului urbanistic al acestui teren va naște obligațiunea autorității locale să recunoască acest teritoriu ca fiind de utilitate publică și să efectueze exproprierea.

Prin urmare, debitorul a susținut că, la caz, inițial este necesar de explicat extinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii, și anume, dacă Consiliul or. Durlești este obligat să aprobe concomitent atât Planul urbanistic Zonal cât și Planul urbanistic de detaliu prezentat de reclamant. Sau, inițial urmează a fi aprobat PUZ-ul, după care PUD-ul.

La 29 noiembrie 2022, a fost notificat creditorul cât și debitorul Consiliul or. Durlești, prin intermediul poștei electronice despre necesitatea prezentării opiniei asupra demersurilor ambilor participanți la proces, cu prezentarea probelor invocate în opinie, fiindu-le stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării.

La 09 aprilie 2023, Consiliul or. Durlești și-a expus opinia pe marginea cererii creditorului Lupu Vladimir, privind inițierea procedurii de executare, prin care a comunicat că, raportat la prevederile Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanistice și amenajării teritoriului și Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, PUZ-ul elaborat la solicitarea creditorului, urma a fi avizat de comisiile de specialitate din cadrul Primăriei or. Durlești. Or, PUZ-ul elaborat la solicitarea creditorului Vladimir Lupu, a primit avizul favorabil al

comisiei de specialitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2023, s-a acordat debitorului Consiliului or. Durlești, un termen suplimentar de până la 22 mai 2023, ora 11:30, pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 14 decembrie 2021, prin care s-a obligat Consiliul or. Durlești, să emită decizia privind vânzarea la prețul normativ către Vladimir Lupu a surplusului (suprafața 0,0486 ha) terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXXXXX situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu 15, precum și a surplusului (suprafața 0,1002 ha) terenului aferent cu numărul cadastral 0121116.122 situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu 17, precum și să emită decizia cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (PUZ) și Planului Urbanistic de Detaliu (PUD) ce vizează str. Tudor Vladimirescu, or. Durlești, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost aplicată Consiliului or. Durlești amenda în mărime de 100 unități convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 14 decembrie 2021.

La 20 iunie 2023, Consiliul or. Durlești, reprezentat de avocatul Croitoru Pavel, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

În susținerea recursului a invocat că, pe parcursul anului 2023 consilierii din cadrul Consiliului or. Durlești au încercat de mai multe ori să convoace ședința însă ședințele nu au avut loc din motive neimputabile Consiliului. Unica ședință în anul 2023 a fost petrecută la 26 mai 2023, însă Primarul or. Durlești nu a introdus pe ordinea de zi chestiunea privind executarea hotărârii în privința lui Lupu Vladimir. Mai mult, în ședința din 12 iunie 2023, instanța a fost informată despre faptul că Consiliul nu este împotriva să execute hotărârea și a solicitat termen suplimentar pentru convoca ședința Consiliului.

În conformitate cu art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 iunie 2023, a notificat încheierea avocatului Consiliului or. Durlești, prin poștă electronică, la 02 iulie 2023, astfel recursul din 20 iunie 2023 a fost depus, în termenul prevăzut la art.249 din Codul administrativ.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, anterior, Lupu Vladimir s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva

Consiliului or. Durlești cu privire la obligarea Consiliul or. Durlești, să emită decizia privind vânzarea la prețul normativ către Lupu Vladimir a surplusului de terenuri adiacente și obligarea emiterii deciziei cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (PUZ) și Planului Urbanistic de Detaliu (PUD) ce vizează str. Tudor Vladimirescu, or. Durlești, mun. Chișinău.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 14 decembrie 2021, a fost obligat Consiliul or. Durlești, să emită decizia privind vânzarea la prețul normativ către Lupu Vladimir a surplusului (suprafața 0,0486 ha) terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXXXXX situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. XXXXXXXXX, precum și a surplusului (suprafața 0,1002 ha) terenului aferent cu numărul cadastral XXXXXXXXX situat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. XXXXXXXXX, precum și să emită decizia cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (PUZ) și Planului Urbanistic de Detaliu (PUD) ce vizează str. Tudor Vladimirescu, or. Durlești, mun. Chișinău.

Urmărind speranța legitimă la executarea unei hotărâri irevocabile creditorul a depus prezenta cerere, iar Consiliul or. Durlești, deși a recepționat notificările Curții de Apel Chișinău din 03 august 2022, 16 septembrie 2022, 21 octombrie 2022, 29 noiembrie 2022, precum și încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2023, prin care s-a acordat Consiliului or. Durlești un termen suplimentar de până la 22 mai 2023 pentru executarea hotărârii, nici până la examinarea recursului nu a executat hotărârea instanței de judecată.

La caz, art. 254 Cod administrativ, stipulează că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Completul de judecată subliniază că *legiuitorul nu a condiționat temeinicia sau netemeinicia neexecutării*, drept condiție de aplicare al amenzii de constrângere, or într-un stat de drept este inadmisibil ca o hotărâre judecătorească irevocabilă să rămână neexecutată. În special, adoptarea Codului administrativ în varianta actuală, inclusiv a prevederilor cu privire la executare, a urmărit scopul ajustării legislației la standardele europene, precum și de a disciplina însăși statul și funcționarii publici prin sancționarea comportamentului inadmisibil.

Mai mult, CtEDO reamintește că unei persoane care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia (a se vedea Koltsov v. Russia, nr. 41304/02, § 16, 24 februarie 2005; Petrushko v. Russia, nr. 36494/02, § 18, 24 februarie 2005; și Metaxas v. Greece, nr. 8415/02, § 19, 27 mai 2004). Prin urmare, obiecția Guvernului bazată pe omisiunea reclamantului de a înainta titlul executoriu în mod repetat nu poate fi acceptată, deoarece statul trebuia să asigure executarea acestuia atunci când a fost prezentat pentru prima dată, și, dacă era nevoie, chiar din propriile fonduri (a se

vedea Cooperativa Agricola Slobozia-Hanesei v. Moldova, nr. 39745/02, §20, 03 aprilie 2007).

Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Totuși, aceasta nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenției (a se vedea Immobiliare Saffi v. Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V).

Completul de judecată concluzionează că Statul, atunci când apare în calitate de debitor, trebuie să execute hotărârile judecătorești irevocabile necondiționat și într-un termen rezonabil, în caz contrar sancțiunile procedurale îi sunt opozabile în plină măsură.

Completul de judecată apreciază critic și va respinge declarațiile cu privire la faptul că Consiliul or. Durlești a întreprins măsuri pe parcursul anului 2023 să convoace ședința însă fără rezultat, or aceste declarații sunt lipsite de suport probatoriu. Mai mult, din înscrisurile prezentate de creditor se atestă că ședințele convocate de către Primarul or. Durlești, având ca subiect executarea hotărârii în cauză, au fost boicotate de o parte de consilieri.

Astfel, instanța de recurs atestă că măsurile întreprinse de către instanța specializată în executarea hotărârilor întemeiat, legal și absolut corect a decis aplicarea Consiliului or. Durlești, pentru ne întreprinderea măsurilor pentru executarea hotărârii irevocabile, dar și pentru ignorarea obligației de a executa hotărârea, în special în situația în care în ședință a recunoscut că hotărârea urmează a fi executată, unei amenzi în mărime minimală inițial de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Consiliul or. Durlești, reprezentat de avocatul Croitoru Pavel.

Se menține încheierea din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Lupu Vladimir cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Miron